

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

Crna Gora
Glavni Grad Podgorica
Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj

Broj: 08-332/20-656
Podgorica, 20.07.2020.godine

Sekretarijat za planiranje prostora i održivi razvoj, na osnovu člana 74. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br.64/17, 44/18, 63/18 i 11/19), Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma jedinicama lokalne samouprave („Službeni list Crne Gore”, br. 87/18), Detaljnog urbanističkog plana „Stambena zajednica VII Stara Varoš” u Podgorici („Službeni list Crne Gore – opštinski propisi”, broj 51/16), podnijetog zahtjeva **JU OŠ »Oktoih«** iz Podgorice, br.08-332/20-656 od 17.06.2020.godine, izdaje **URBANISTIČKO - TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije za rekonstrukciju objekta na urbanističkoj parceli UP 12, u okviru DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš” u Podgorici.**

PODNOŠILAC ZAHTJEVA:

JU OŠ »Oktoih«

POSTOJEĆE STANJE:

Na osnovu lista nepokretnosti broj 6996 KO Podgorica III od 23.06.2020.godine, i kopije plana za kat.parcelu 4916/2 KO Podgorica III od 29.06.2020.godine, konstatuje se da je kat. parcela br. 4916/2 izgrađena, i da je u svojini Vlade Crne Gore, i upravljanju JU O.Š.«Oktoih«, u obimima prava 1/1.

Površina kat.parcele 4916/2 iznosi 17054 m². Površina horizontalnog gabarita postojećeg objekta na parceli je 2032 m². Objekat je spratnosti P+1.

U listu nepokretnosti, ne postoje tereti i ograničenja.

U Upravi za nekretnine – Područna jedinica Podgorica, od strane Uprave za imovinu, pokrenut je postupak za promjenu upisa vlasnika za predmetnu parcelu i objekat na njoj.

List nepokretnosti i kopija plana su sastavni dio ovih UTU-a.

INŽENJERSKO GEOLOŠKE KARAKTERISTIKE

Područje u zahvatu DUP-a je ravan teren, na koti 39-42 mnv. Geološku građu ovog terena čine šljunkovi i pjeskovi neravnomjernog granulometrijskog sastava i promjenljivog stepena vezivosti. Navedene litološke strukture karakteriše dobra vodopropustljivost. Podzemna voda je niska i iznosi 16-20m ispod nivoa terena.

Nosivost terena kreće se od 300-500 kN/m² za I kategoriju. Zbog neizraženih nagiba čitav prostor terase spada u kategoriju stabilnih terena.

Sa makroseizmičkog stanovišta Podgorica se nalazi u okviru prostora sa vrlo izraženom seizmičkom aktivnošću. Prema Seizmološkoj karti, gradsko područje je obuhvaćeno sa 8° MCS skale, kao maksimalnog intenziteta očekivanog zemljotresa za povratni period od 100 godina.

USLOVI PRIKLJUČENJA NA INFRASTRUKTURU

USLOVI PRIKLJUČENJA NA ELEKTROENERGETSKU INFRASTRUKTURU

Detaljne podatke o snabdjevenosti planiranih kapaciteta u zahvatu planskog dokumenta elektroenergetskom infrastrukturom potrebno je preuzeti iz tekstualnog dijela Detaljnog urbanističkog plana "Stambena zajednica VII Stara Varoš", koji je dostupan na internet stranici Registra planske dokumentacije, koju vodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

Tehničku dokumentaciju u dijelu elektroenergetskih instalacija potrebno je izraditi u skladu sa planom elektroenergetske infrastrukture, važećim tehničkim propisima i normativima.

Prilikom izrade tehničke dokumentacije za fazu elektroenergetske infrastrukture potrebno je poštovati regulative, standarde i normative, te pribaviti saglasnost nadležnog preduzeća. Mjesto i način priključenja objekta na elektroenergetsku mrežu odrediće se nakon izrade tehničke dokumentacije stručne službe CEDIS-a.

USLOVI PRIKLJUČENJA NA VODOVODNU I KANALIZACIONU INFRASTRUKTURU

Hidrotehničke instalacije projektovati i izvesti u skladu sa uslovima "Vodovod i kanalizacija" d.o.o., koji su sasavni dio ovih UTU.

USLOVI PRIKLJUČENJA NA SAOBRAĆAJNU INFRASTRUKTURU

Grafičkim dijelom Plana, preciznije grafičkim prilogom „Saobraćaj“, prikazan je pristup urbanističkoj parceli UP 12, preko saobraćajnica planiranih profila datih u grafičkom prilogu uslova.

Na osnovu istog se konstatuje planom prikazani javni parking kao i servisna saobraćajnica profila 11-11, uz urbanističku parcelu 12.

Za objekte koji se rekonstruišu tako da se ne mijenja kapacitet, parkiranje se rješava na način kako je rješeno i u postojećem stanju.

USLOVI PRIKLJUČENJA NA TELEKOMUNIKACIONU INFRASTRUKTURU

Shodno članu 26 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama (Službeni list 50/08) investitor mora graditi pretplatničke komunikacione kablove, kablove za kablovsku distribuciju i zajednički antenski sistem.

Detaljne podatke o planiranoj tk infrastrukturi u zahvatu planskog dokumenta, potrebno je preuzeti iz tekstualnog dijela Detaljnog urbanističkog plana "Stambena zajednica VII Stara Varoš", koji je dostupan na internet stranici Registra planske dokumentacije, koju vodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

TK mrežu projektovati odnosno izvesti prema: Pravilniku o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima (Sl.list CG broj 41/15).

URBANISTIČKI PARAMETRI

Oznaka urbanističke parcele	UP 12, DUP „Stambena zajednica VII Stara Varoš“
Površina urbanističke parcele	17059,25 m ²
Maksimalni indeks zauzetosti	0.14
Maksimalni indeks izgrađenosti	0,27
Maksimalna površina pod objektom	2310,65 m ²
Maksimalna bruto građevinska površina objekta	4621,31 m ²
Maksimalna spratnost objekta	P+1

Parametri za parkiranje/garažiranje vozila	Parkiranje se rješava na način kako je riješeno i u postojećem stanju.
Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju	Fasade objekata kao i krovne pokrivače izraditi od kvalitetnog i trajnog materijala. Obrada prozorskih otvora i vrata u skladu sa arhitekturom i materijalizacijom objekta.
Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti	Primjeniti visoki nivo toplotne izolacije kompletnog spoljnog omotača objekta i izbjegavati toplotne mostove. Iskoristiti toplotne dobitke od sunca i zaštititi se od pretjeranog osunčanja. Koristiti energetski efikasan sistem grijanja, hlađenja i ventilacije, i kombinovati ga sa obnovljivim izvorima energije. Osim odgovarajuće termoizolacije potrebno je voditi računa o adekvatnoj veličini otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima ovog podneblja.

OSTALI USLOVI

Projekat uraditi u skladu sa izdatim urbanističko-tehničkim uslovima kod ovlašćenog privrednog društva koje je upisano u centralni registar Privrednog suda za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, koje ispunjava uslove propisane Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br.64/17, 44/18, 63/18 i 11/19). Projektnu dokumentaciju, i reviziju tehničke dokumentacije uraditi u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG”, br.64/17, 44/18, 63/18 i 11/19), a u skladu sa Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta (»Sl.List CG«, broj 44/18).

Prilozi:

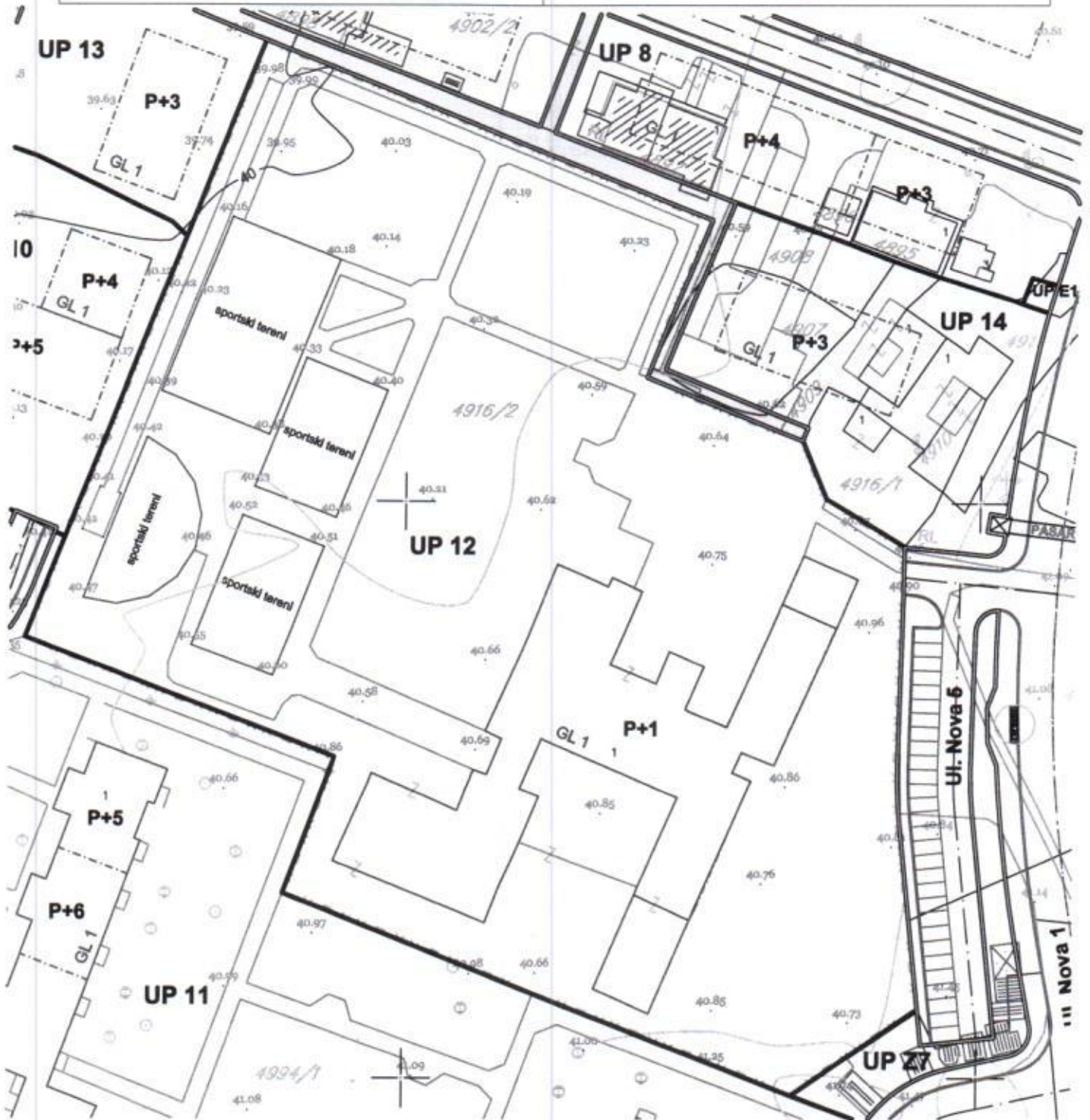
- Izvodi iz grafičkih priloga DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“
- Uslovi „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o.
- List nepokretnosti 6996 KO Podgorica III
- Kopija plana

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva
- a/a

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
ZA PLANIRANJE PROSTORA
Arh. Danica Đuranović

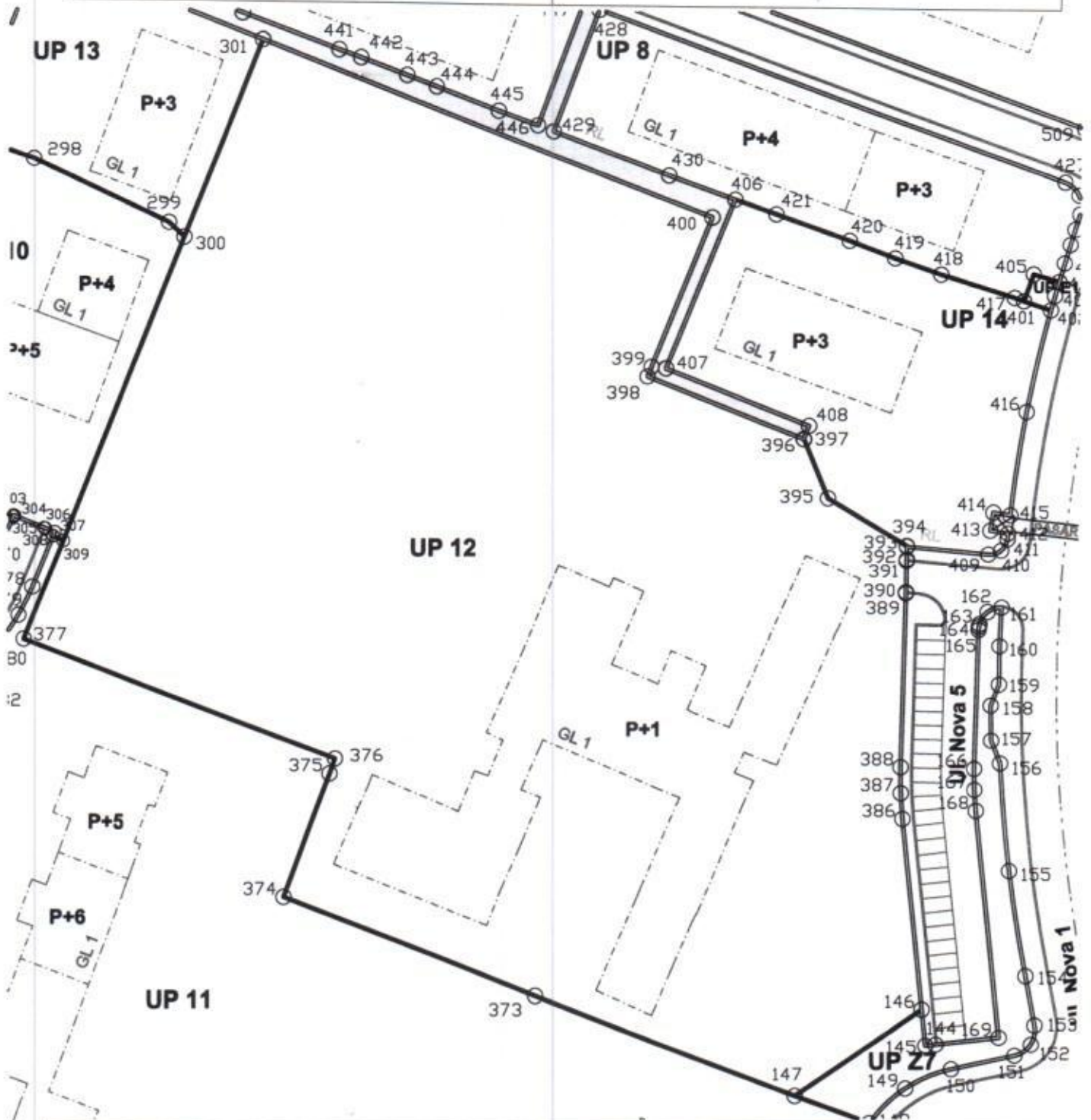
GRAFIČKI PRILOG – Parcelacija, regulacija i nivelacija

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

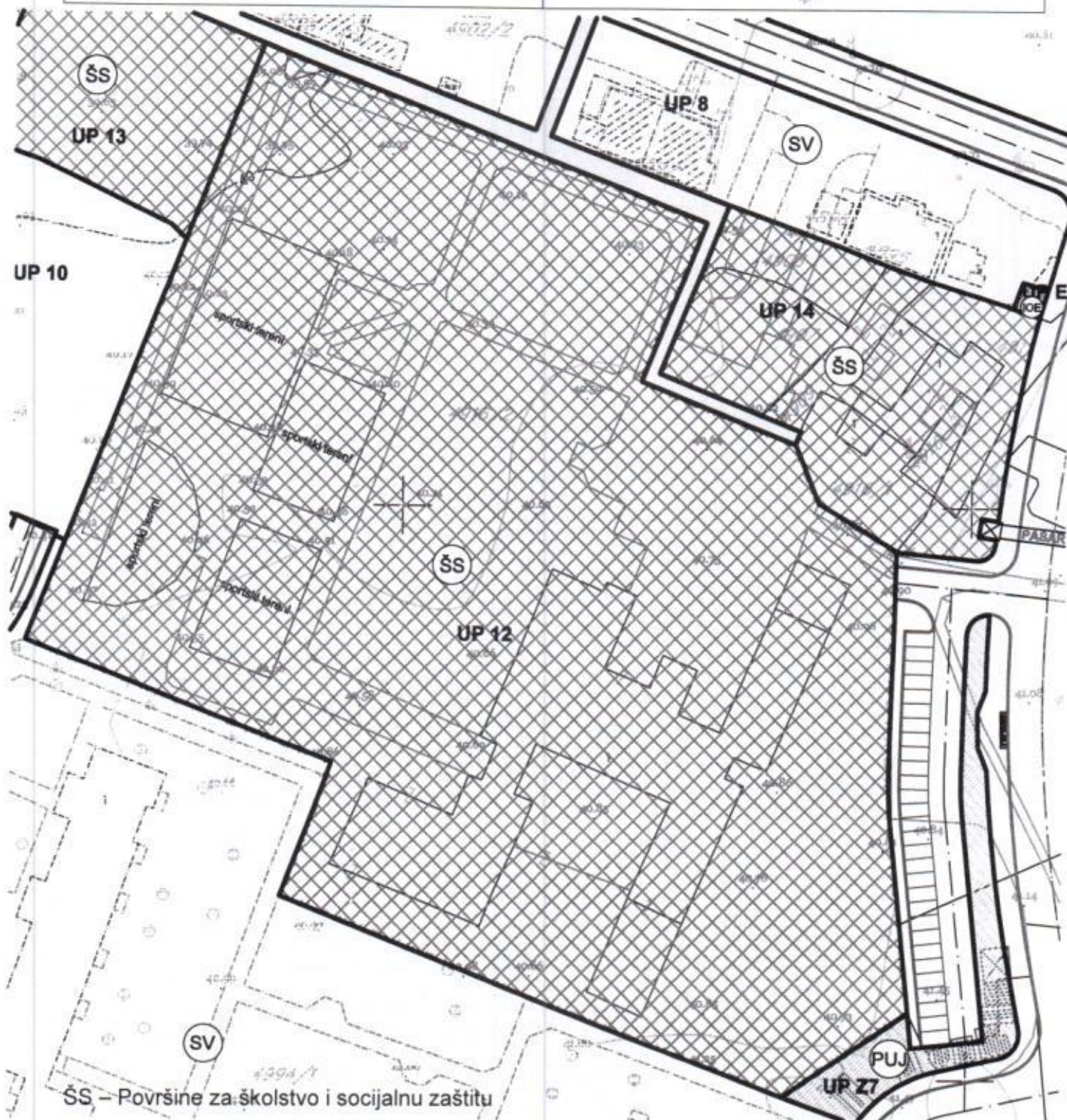
Broj: 08-332/20-656
Podgorica, 20.07.2020.godine

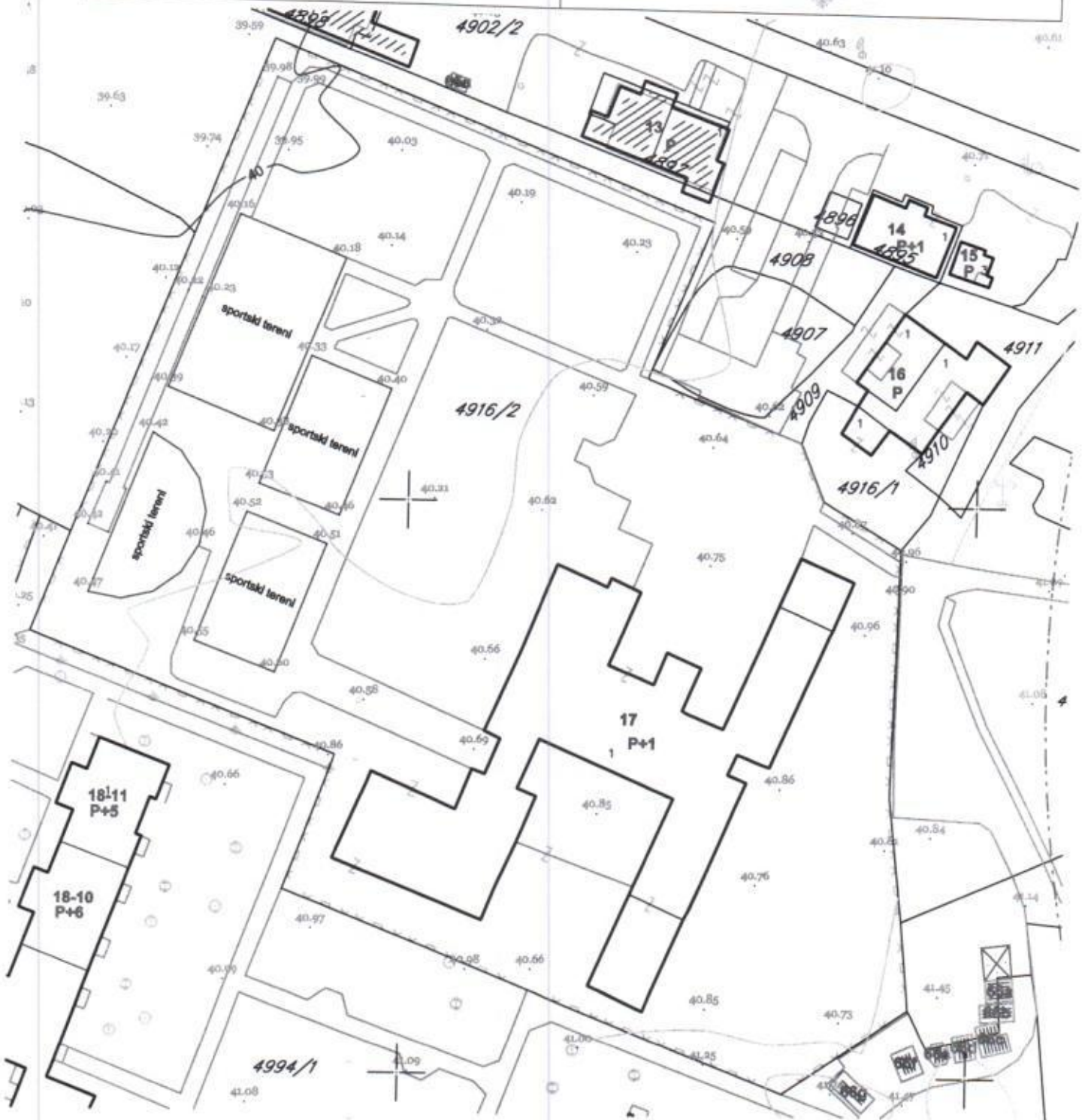
GRAFIČKI PRILOG – Koordinate prelomnih tačaka granice urbanističke parcele

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

GRAFIČKI PRILOG – Namjena površina

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

GRAFIČKI PRILOG – Analiza postojećeg stanja

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

Površina urbanističke parcele UP 12 iznosi 17059,25 m².

Urbanistička parcela UP 12 formirana je od kat.parcele 4916/2 KO Podgorica III i malog dijela susjedne kat.parcele 4913.

Napomena: Precizna površine udjela kat.parcele 4913 u površini urbanističke parcele UP 12, odrediće se u toku izrade elaborata parcelacije i izrade projektne dokumentacije, na osnovu koordinata prelomnih tačaka granica pomenutih katastarskih parcela, za čije izdavanje je nadležna Uprava za nekretnine – Područna jedinica Podgorica.

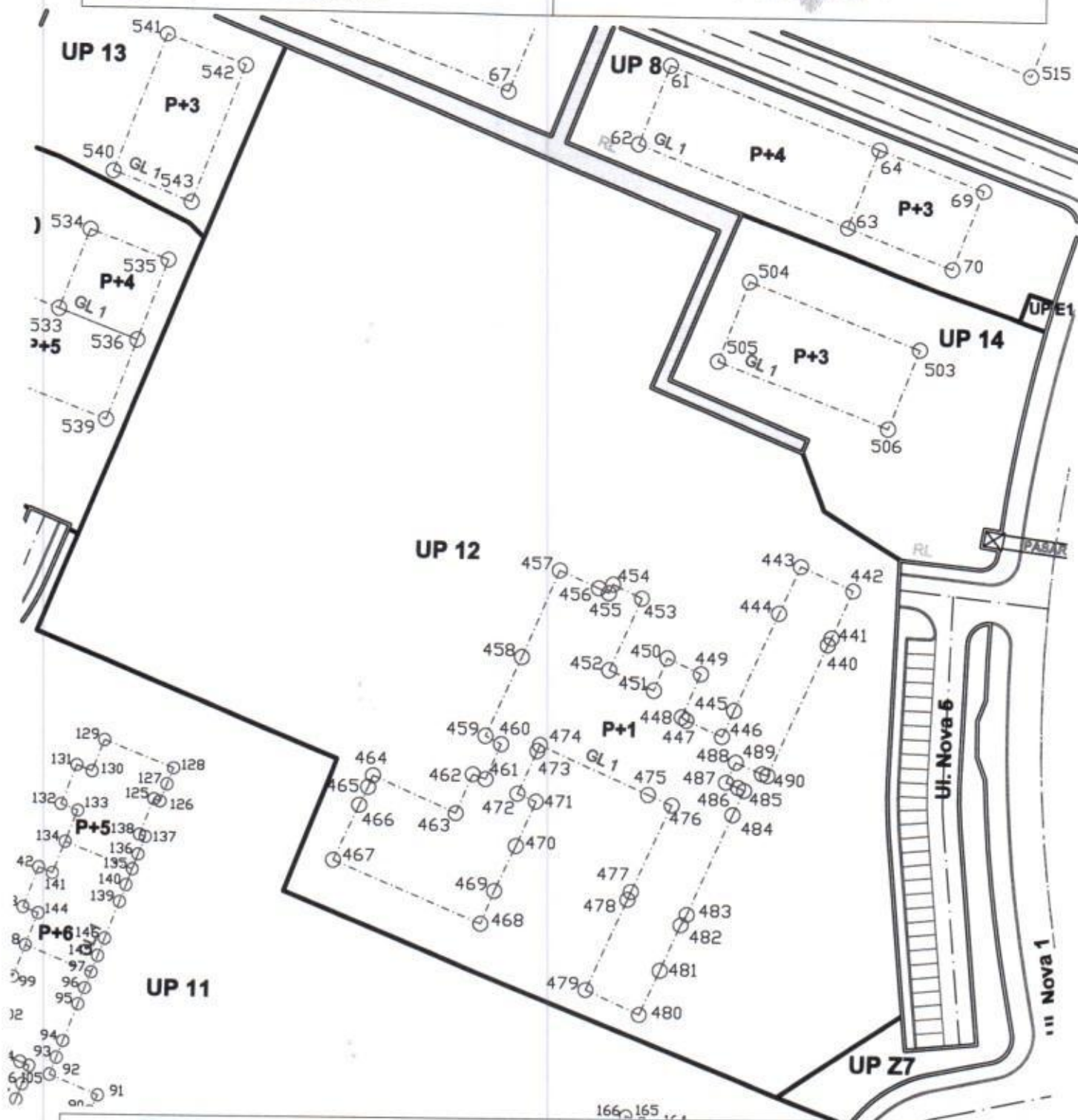
Koordinate prelomnih tačaka granice UP:

146	6603089.714	4698411.964
147	6603067.83	4698397.04
373	6603022.75	4698414.59
374	6602979.15	4698431.77
375	6602987.02	4698452.77
376	6602987.97	4698455.34
377	6602933.95	4698476.27
309	6602940.74	4698493.41
300	6602961.54	4698546.1
301	6602974.95	4698580.44
400	6603052.97	4698549.7
399	6603042.59	4698523.64
398	6603041.88	4698521.93
397	6603068.955	4698511.002
396	6603069.06	4698510.96
395	6603073.18	4698500.71
394	6603086.86	4698492.47
393	6603086.86	4698492.347
392	6603086.851	4698490.087
391	6603086.826	4698489.838
390	6603086.755	4698484.318
389	6603086.749	4698484.067
388	6603085.983	4698453.637
387	6603086.013	4698449.169
386	6603086.33	4698444.713

GRAFIČKI PRILOG – Koordinate prelomnih tačaka granice urbanističke parcele

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

5a

GRAFIČKI PRILOG – Koordinate prelomnih tačaka građevinske linije

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

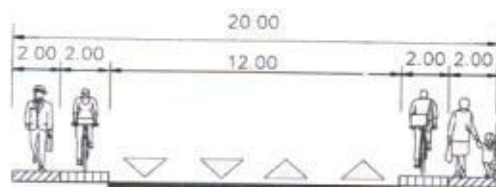
Koordinate prelomnih tačaka građevinske linije:

440	6603074.56	4698477.1
441	6603075.16	4698478.34
442	6603078.789	4698486.685
443	6603069.422	4698490.774
444	6603065.79	4698482.43
445	6603058.34	4698465.32
446	6603056.33	4698460.75
447	6603049.96	4698463.44
448	6603049.1	4698463.97
449	6603052.26	4698471.52
450	6603046.27	4698474.17
451	6603044.01	4698468.48
452	6603035.95	4698471.84
453	6603041.39	4698484.5
454	6603036.2	4698486.89
455	6603035.48	4698485.31
456	6603033.63	4698486.15
457	6603026.61	4698489.18
458	6603020.26	4698473.78
459	6603014.2	4698459.95
460	6603017.04	4698458.59

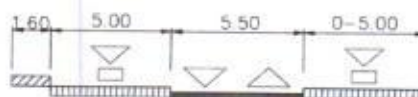
461	6603014.48	4698452.37
462	6603012.16	4698453.2
463	6603009.33	4698446.2
464	6602994.43	4698452.54
465	6602993.63	4698450.48
466	6602992.16	4698447.24
467	6602987.77	4698437.37
468	6603014.3	4698426.75
469	6603016.57	4698432.63
470	6603020.22	4698440.69
471	6603023.58	4698448.63
472	6603020.24	4698449.96
473	6603023.57	4698457.59
474	6603023.98	4698458.63
475	6603043.56	4698450.26
476	6603047.82	4698448.48
477	6603040.99	4698433.04
478	6603040.4	4698431.61
479	6603033.387	4698415.489
480	6603043.037	4698411.179
481	6603046.544	4698419.24
482	6603050.05	4698427.3
483	6603051.03	4698429.17
484	6603058.62	4698447
485	6603060.56	4698451.36
486	6603059.49	4698451.86
487	6603057.32	4698452.75
488	6603058.92	4698456.3
489	6603063.65	4698454.41
490	6603064.62	4698454.1

Crna Gora
Glavni Grad Podgorica
Sekretarijat za planiranje prostora i
održivi razvoj

Broj: 08-332/20-656
Podgorica, 20.07.2020.godine

presjek 1-1

presjek 11-11

GRAFIČKI PRILOG – Saobraćajna infrastruktura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

7a

GRAFIČKI PRILOG – Saobraćajna infrastruktura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

sa vjerovatnoćom pojave 63%.

Prema elaboratu „Seizmogeoloških podloga i seizmičke mikrorejoneizacije terena urbanog područja Titograda, Golubovaca i Tuzi“ za ovo područje usvojena su dva karakteristična modela terena konglomeratisane terase, tj. za model C1 gdje je debljina sedimenata površinskog sloja (do podine) manja od 35 m, i model C2 gdje je ta debljina veća od 35 m.

Dobijeni parametri su sljedeći:

- koeficijent seizmičnosti K_s 0,079 - 0,090
- koeficijent dinamičnosti K_d $1,00 > K_d > 0,47$
- ubrzanje tla $Q_{max}(q)$ 0,288 - 0,360
- intenzitet u (MCS) 9° MCS

KLIMATSKE KARAKTERISTIKE

Urbano područje Podgorice karakteriše slabije modifikovan maritimni uticaj Jadranskog mora. Zime su blage, sa rijetkim pojavama mrazeva, dok su ljeta žarka i suva. Izrazito velike mikroklimatske razlike unutar gradskog područja ne mogu se očekivati obzirom na relativnu topografsku ujednačenost i ne tako velike i guste komplekse visoke gradnje.

TEMPERATURA VAZDUHA

U Podgorici je registrovana srednja godišnja temperatura od $15,5^\circ$ C. Prosječno najhladniji mjesec je januar sa 5° C, a najtopliji jul sa $26,7^\circ$ C.

Maritimni uticaj ogleda se u toplijoj jeseni od proljeća za $2,1^\circ$ C, sa blažim temperaturnim prelazima zime u ljeto, od ljeta u zimu.

U toku vegetacionog perioda (april - septembar) prosječna temperatura vazduha iznosi $21,8^\circ$ C, dok se srednje dnevne temperature iznad 14° C, javljaju od aprila do oktobra.

Srednji vremenski period u kome je potrebno grijanje stambenih i radnih prostorija proteže se od 10 novembra do 30 marta, u ukupnom trajanju od 142 dana.

VLAŽNOST VAZDUHA

Prosječna relativna vlažnost vazduha iznosi 65,6%, sa max od 77,2% u novembru i min od 49,4% u julu. Tokom vegetacionog perioda, prosječna relativna vlažnost vazduha je 56,7%.

OSUNČANJE, OBLAČNOST I PADAVINE

Srednja godišnja suma osunčanja iznosi 2.456 časova. Najsunčaniji mjesec je jul sa 344,1, a najkraće osunčanje ima decembar sa 93,0 časova. U vegetacionom periodu osunčanje traje 1.658 časova.

Godišnji tok oblačnosti ima prosječnu vrijednost od 5,2 desetina pokrivenosti neba. Najveća oblačnost je u novembru 7,0, a najmanja u avgustu 2,8. Prosječna vrijednost oblačnosti u vegetacionom periodu je 4,3.

Srednji prosjek padavina iznosi 1.692 mm godišnje, sa maksimumom od 248,4 mm, u decembru i minimumom od 42,0 mm, u julu. Padavinski režim oslikava neravnomjernost raspodjele po mjesecima, uz razvijanje ljetnjih lokalnih depresija sa nepogodama i pljuskovima. Vegetacioni period ima 499,1 mm padavina ili 20,6 % od srednje godišnje količine.

Period javljanja sniježnih padavina traje od novembra do marta, sa prosječnim trajanjem od 5,4 dana, a snijeg se rijetko zadržava duže od jednog dana.

POJAVE MAGLE, GRMLJAVINE I GRADA

Prosječna godišnja čestina pojave magle iznosi 9 dana, sa ekstremima od 1 do 16 dana. Period javljanja magle traje od oktobra do juna, sa najčešćom pojavom u decembru i januaru (po 2,6 dana).

Nepogode (grmljavine) javljaju se u toku godine prosječno 53,7 dana, sa maksimumom od 7,7 dana, u junu i minimumom od 1,9 dana, u januaru.

Pojava grada registruje se u svega 0,9 dana prosječno godišnje, sa zabilježenim maksimumom od 4 dana.

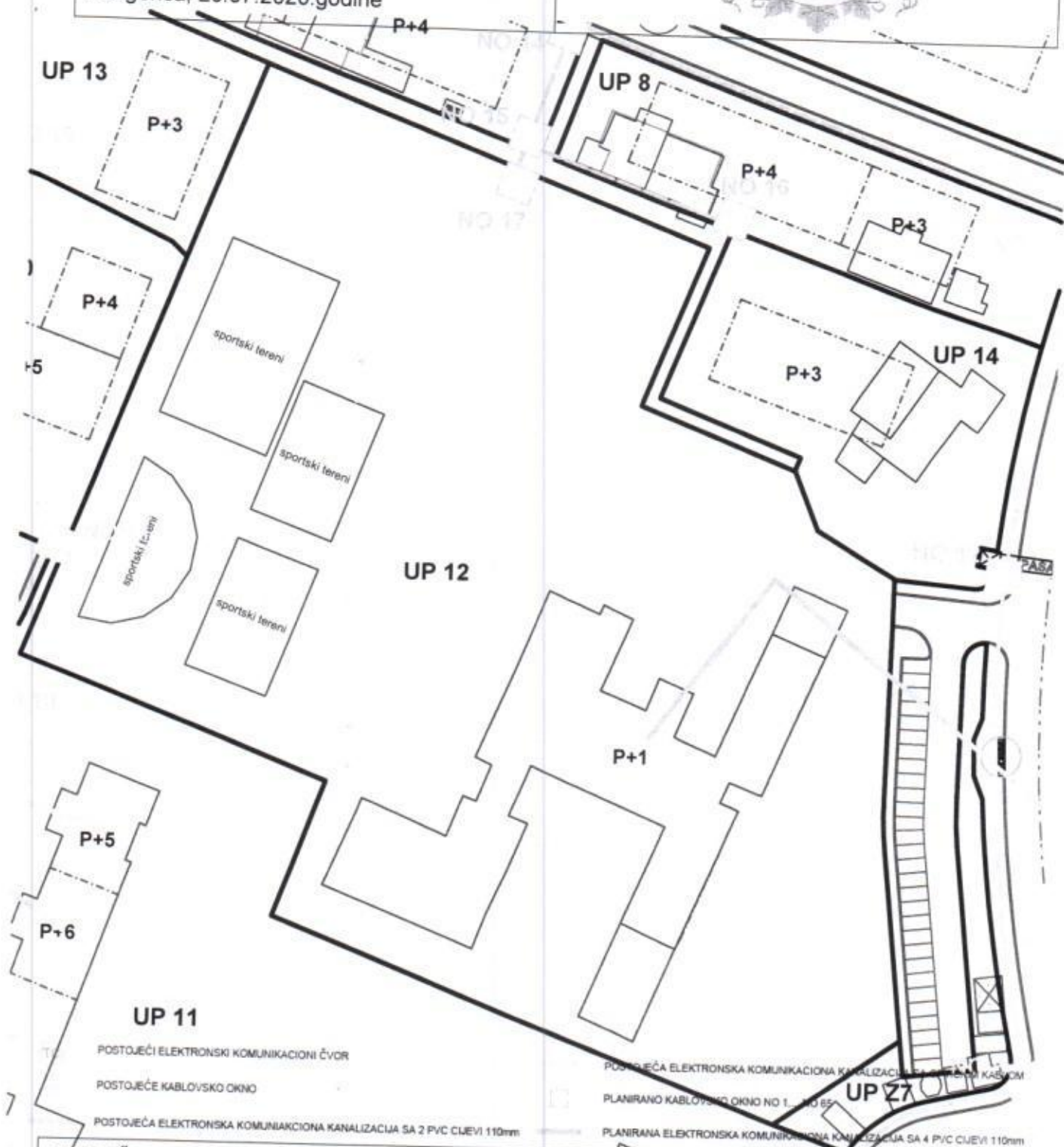
VJETROVI

Na području Podgorice od brojnih pravaca duvanja vjetra dva su uglavnom nosioci vremenskih

GRAFIČKI PRILOG – Elektroenergetska infrastruktura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

GRAFIČKI PRILOG – Telekomunikaciona infrastruktura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

Crna Gora
Glavni Grad Podgorica
**Sekretarijat za planiranje prostora i
održivi razvoj**

Broj: 08-332/20-656
Podgorica, 20.07.2020.godine

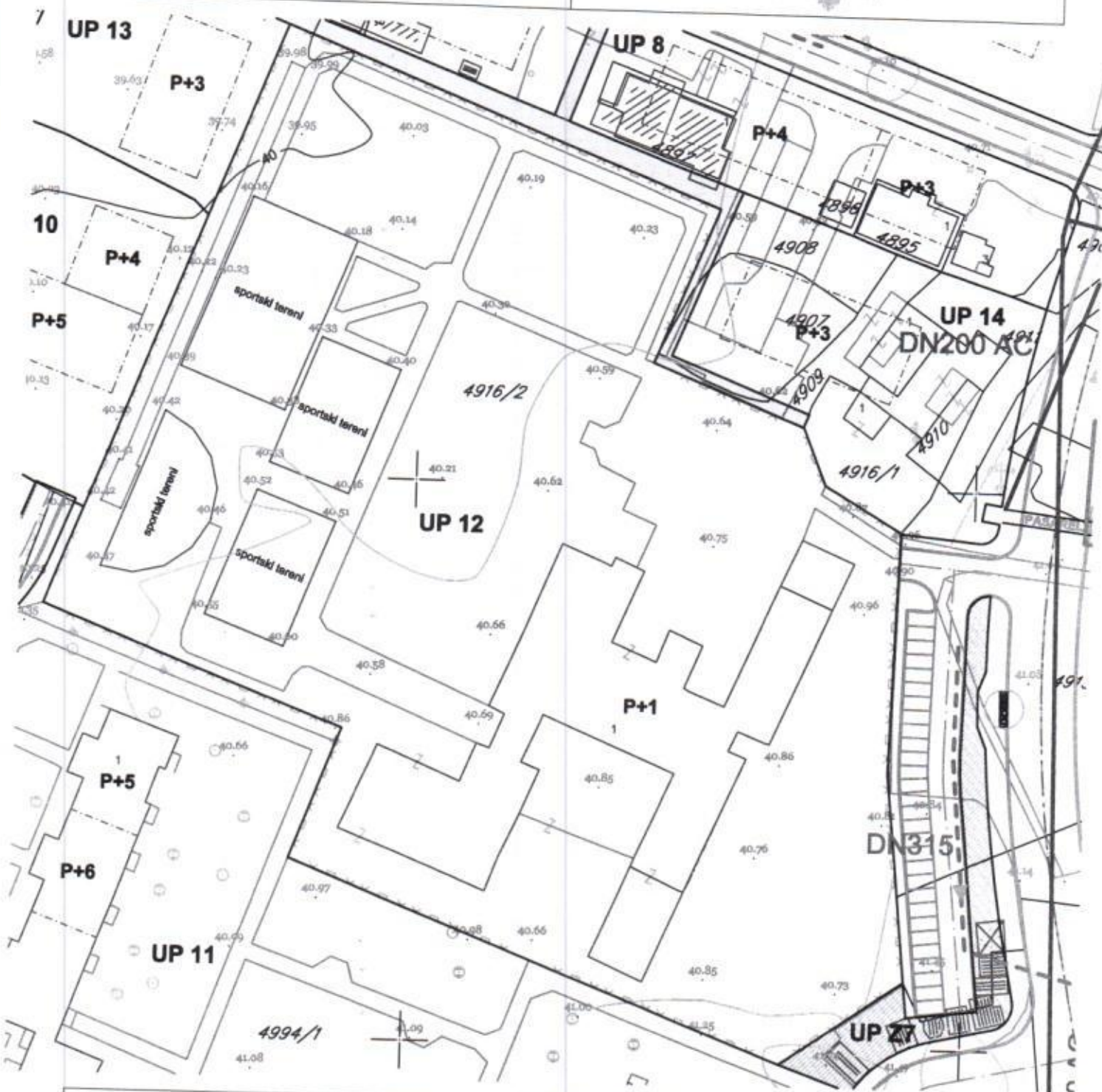

	vodovod postojeći		atmosferska kanalizacija postojeća
	vodovod planirani		planirana atmosferska kanalizacija
	vodovod višeg reda postojeći		zacijevljen kanal ispod pješačke površine
	fekalna kanalizacija		
	fekalna kanalizacija višeg reda		
	fekalna kanalizacija planirana		

GRAFIČKI PRILOG – Hidrotehnička infrastruktura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

10a

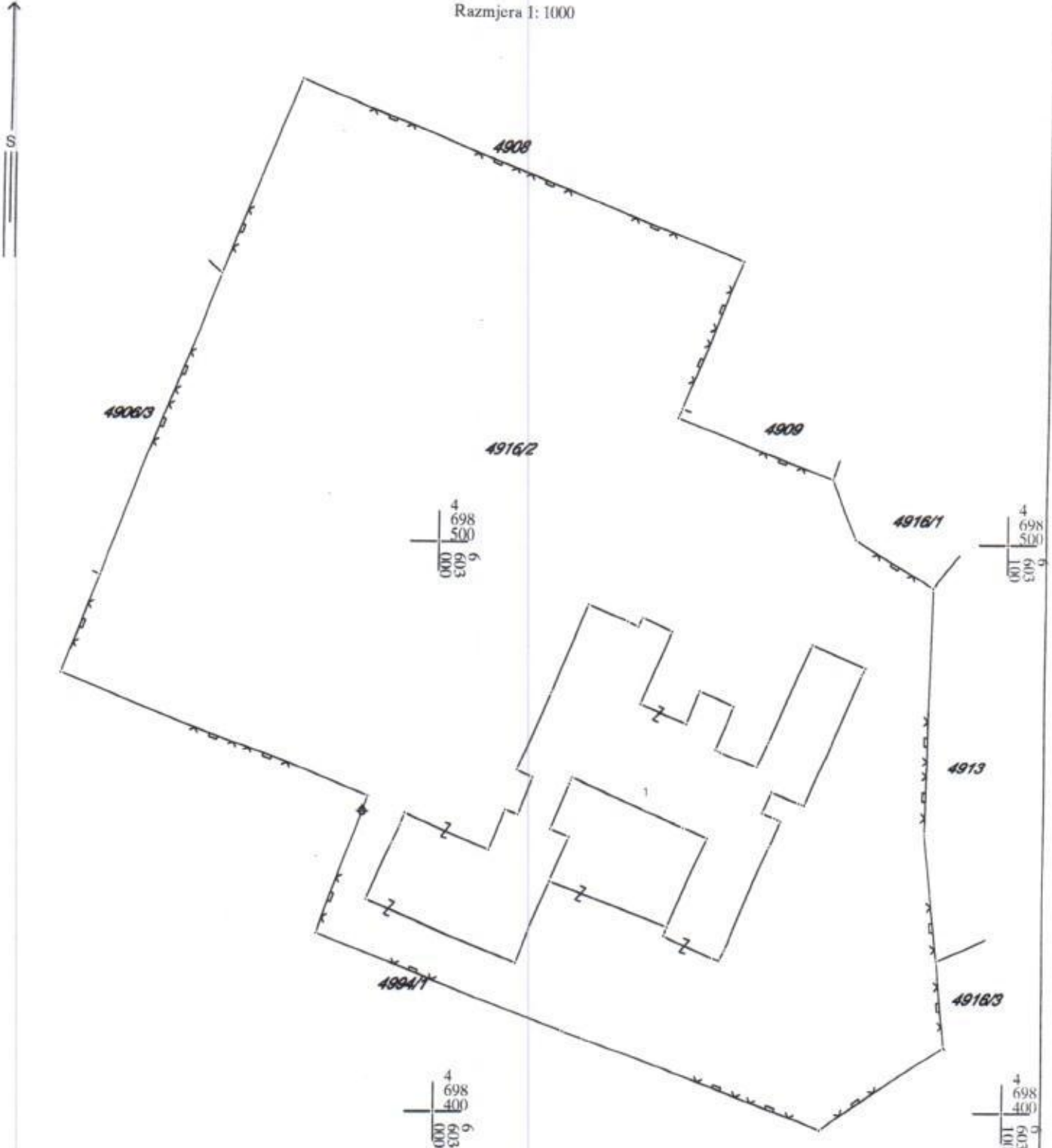
GRAFIČKI PRILOG – Hidrotehnička infrastruktura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

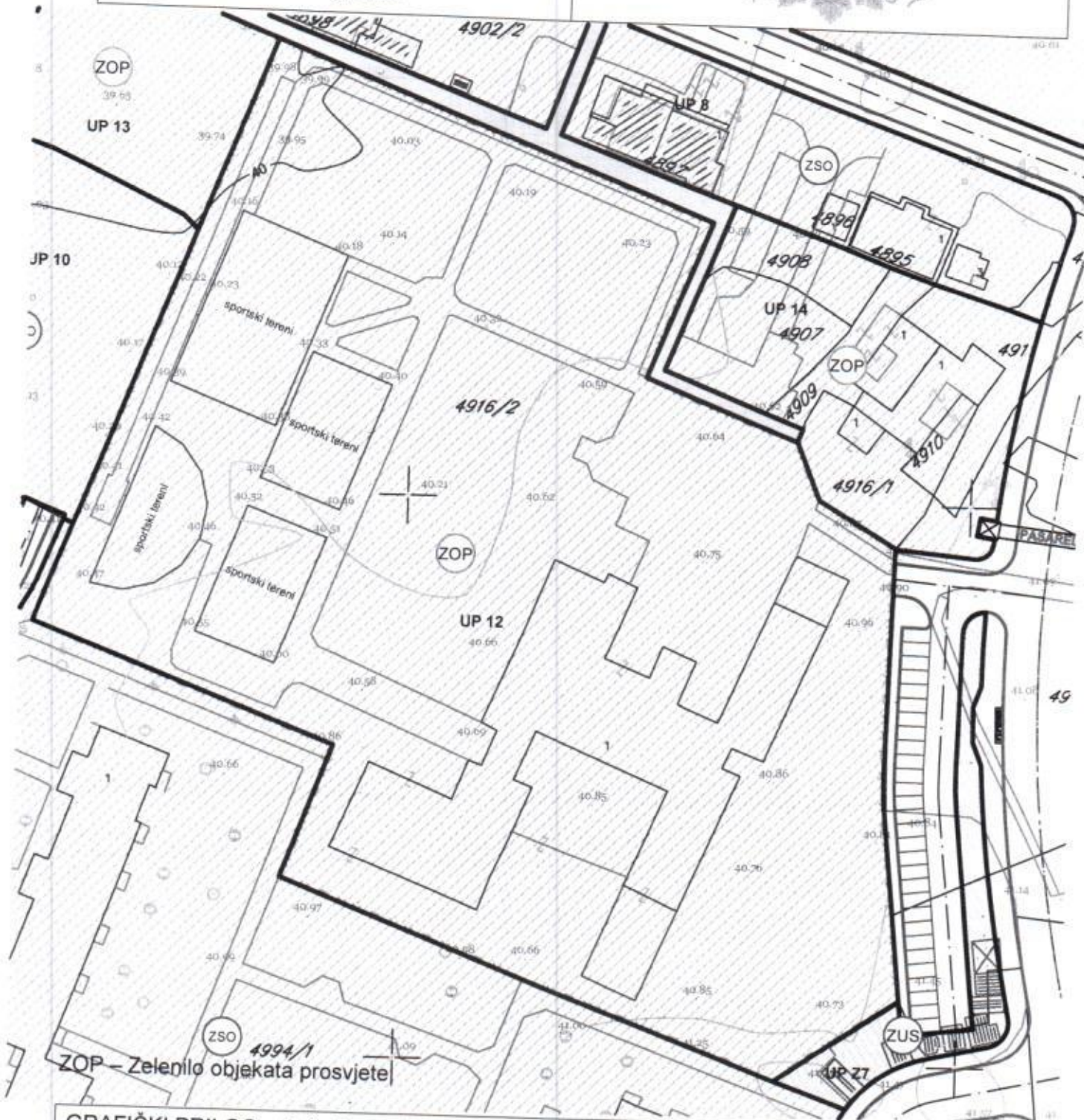
KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 1000

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio:

GRAFIČKI PRILOG – Pejzažna arhitektura

Izvod iz DUP-a „Stambena zajednica VII Stara Varoš“ u Podgorici
za urbanističku parcelu UP 12

Podaci o objektima i posebnim djelovima

Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4916	2	1	Stambeni prostor PRAVNI PROPIS 15	3	P 47	Svojina CRNA GORA -SUBJ.RASPOL. VLADA CG Podgorica Upravljanje J.U. OŠ OKTOIH Podgorica 1/1 6176133124902 1/1 6176000201465
4916	2	1	Poslovni prostor obrazovanja PRAVNI PROPIS 0	4	P1 979	Svojina CRNA GORA -SUBJ.RASPOL. VLADA CG Podgorica Upravljanje J.U. OŠ OKTOIH Podgorica 1/1 6176133124902 1/1 6176000201465

Ne postoje tereti i ograničenja.

Naplata takse je oslobođena na osnovu člana 17 Zakona o administrativnim taksama ("Sl.list CG, br. 18/19). Naplata naknade oslobođena je na osnovu člana 174 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18).

Marko Bulatović, dipl.prav

UPRAVA ZA NEKRETNINE

PODRUČNA JEDINICA
PODGORICA

Broj: 101-956-23325/2020

Datum: 23.06.2020.

KO: PODGORICA III

Na osnovu člana 173 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Sl. list RCG" br. 29/07, "Sl. list CG" br. 73/10, 032/11, 040/11, 043/15, 037/17 i 17/18), postupajući po zahtjevu , , za potrebe izdaje se

LIST NEPOKRETNOSTI 6996 - PREPIS

Podaci o parcelama									
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Bon. klasa	Površina m ²	Prihod
4916	2		40 4/40		ZABJELO	Neplodna zemljišta PRAVNI PROPIS		15022	0.00
4916	2	1	40 4/40		ZABJELO	Škola za osnovno obrazovanje PRAVNI PROPIS		2032	0.00
Ukupno								17054	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Prava	Obim prava
6176133124902	CRNA GORA -SUBJ.RASPOL.VLADA CG Podgorica	Svojina	1/1
6176000201465	J.U. OŠ OKTOIH Podgorica	Upravljanje	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima						
Broj	Podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto
4916	2	1	Škola za osnovno obrazovanje PRAVNI PROPIS	0	P1 2032	Svojina CRNA GORA -SUBJ.RASPOL. VLADA CG Podgorica Upravljanje J.U. OŠ OKTOIH Podgorica 1/1 6176133124902 1/1 6176000201465
4916	2	1	Poslovni prostor obrazovanja PRAVNI PROPIS	1	P 1111	Svojina CRNA GORA -SUBJ.RASPOL. VLADA CG Podgorica Upravljanje J.U. OŠ OKTOIH Podgorica 1/1 6176133124902 1/1 6176000201465
4916	2	1	Poslovni prostor sporta i fizičke kulture PRAVNI PROPIS	2	P 548	Svojina CRNA GORA -SUBJ.RASPOL. VLADA CG Podgorica Upravljanje J.U. OŠ OKTOIH Podgorica 1/1 6176133124902 1/1 6176000201465

SPISAK PODNIJETIH ZAHTJEVA NA NEPOKRETNOSTIMA

Br. parcele podbroj	Zgrada PD	Predmet	Datum i vrijeme	Podnosilac	Sadržina
4916/2		101-2-954-11411/1- 2017	06.10.2017 07:37	UPRAVA ZA IMOVINU	ZA PROMJENU UPISA VLASNIKA TG 3 LN 6996
4916/2	1 1	101-2-954-11411/1- 2017	06.10.2017 07:37	UPRAVA ZA IMOVINU	ZA PROMJENU UPISA VLASNIKA TG 3 LN 6996
4916/2	1 2	101-2-954-11411/1- 2017	06.10.2017 07:37	UPRAVA ZA IMOVINU	ZA PROMJENU UPISA VLASNIKA TG 3 LN 6996
4916/2	1 3	101-2-954-11411/1- 2017	06.10.2017 07:37	UPRAVA ZA IMOVINU	ZA PROMJENU UPISA VLASNIKA TG 3 LN 6996
4916/2	1 4	101-2-954-11411/1- 2017	06.10.2017 07:37	UPRAVA ZA IMOVINU	ZA PROMJENU UPISA VLASNIKA TG 3 LN 6996
4916/2	1	101-2-954-11411/1- 2017	06.10.2017 07:37	UPRAVA ZA IMOVINU	ZA PROMJENU UPISA VLASNIKA TG 3 LN 6996

prilika. To su sjever i jugo koji duvaju uglavnom u periodu septembar - april. Prosječan broj dana sa vjetrom je oko 60, što ima poseban uticaj na klimu Podgorice, utičući na subjektivni doživljaj temperature, čineći ga za par stepeni nižim. Jačina sjevernog vjetera se povećava, skoro proporcijalno, od krajnjeg sjevera ka krajnjem jugu. Južni vjetrovi su manje učestalosti i manje jačine i po pravilu donose padavine.

Najveću učestalost javljanja ima sjeverni vjetar a najmanju istočni.

Najveću srednju brzinu godišnje ima sjeveroistočni vjetar (6,2 m/sec), koji najveću vrijednost bilježi tokom zime (prosječno 8,9 m/sec). Maksimalna brzina vjetera od 34,8 m/sec. (125,3 km/čas i pritisak od 75,7 kg/m²) zabilježena je kod sjevernog vjetera. Jaki vjetrovi su najčešći u zimskom periodu sa prosječno 20,8 dana, a najrjeđi ljeti sa 10,8 dana. Tokom vegetacionog perioda jaki vjetrovi se javljaju se prosječno 22,1 dan.

FLORA I FAUNA

Konkretna istraživanja florističkog sastava kao i raznolikosti faune nisu rađena za uže kao ni za šire područje zahvata plana, samim tim ne postoje detaljni stručni i naučni podaci, kao ni podaci o prisustvu zaštićenih vrsta i njihovim staništima.

PLANIRANO STANJE:

Površina urbanističke parcele UP 12 iznosi 17059,25 m² i precizno je definisana koordinatama u grafičkom prilogu uslova.

Urbanistička parcela UP 12 formirana je od kat.parcele 4916/2 KO Podgorica III i malog dijela susjedne kat.parcele 4913.

Napomena: Precizna površina udjela kat.parcele 4913 u površini urbanističke parcele UP 12, odrediće se u toku izrade elaborata parcelacije i izrade projektne dokumentacije, na osnovu koordinata prelomnih tačaka granica pomenutih katastarskih parcela, za čije izdavanje je nadležna Uprava za nekretnine – Područna jedinica Podgorica.

Na UP 12 planirana je namjena „ŠS“, odnosno „površine za školstvo i socijalnu zaštitu“.

Tekstualnim dijelom Plana se navodi:

Građevinska linija za nove objekte je linija do koje je dozvoljena gradnja i unutar koje se objekat razvija i oblikuje. Definisana je u odnosu na osovinu saobraćajnice, što omogućava očitavanje neophodnih elemenata za prenošenje na teren. Tekstualno je dato pojašnjenje koje se odnosi na udaljenost od susjeda dok je linija prema saobraćajnici obavezujuća.

Građevinska linija prikazana na grafičkim priložima koja prelazi postojeće objekte se odnosi na novu gradnju na urbanističkim parcelama, i ista ne ruši postojeće objekte. Nadgradnju i dogradnju objekta, vezati za postojeći objekat po planskim parametrima.

Građevinska linija podzemne etaže može biti do min. 1,00m do susjedne parcele .

Građevinska linija dogradnje prema susjednim parcelama je na min. 2,0m ili na manjem odstojanju uz prethodnu saglasnost susjeda.

Regulaciona linija je linija koja dijeli javnu površinu od površina namjenjenih za druge namjene.

Spratnost objekata data je na grafičkim priložima kao granična spratnost, do koje se objekat može graditi.

Urbanistički parametri se računaju u skladu sa Pravilnikom o bližem sadržaju i formi planskog

Sve priključke raditi prema UTU-ma iz plana i uslovima priključenja dobijenim od nadležnih Javnih preduzeća.

Svi objekti moraju biti izgrađeni prema važećim propisima za građenje u seizmičkim područjima.

SMJERNICE ZA POVEĆANJE ENERGETSKE EFIKASNOSTI, RACIONALNU POTROŠNJU ENERGIJE I KORIŠĆENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

U cilju racionalizacije potrošnje energije i sve izraženijih zahtjeva za zaštitom čovjekove okoline predlažu se dvije osnovne mjere: štednja i korišćenje alternativnih izvora energije.

Osnovna mjera štednje je poboljšanje toplotne izolacije prostorija, koja ne dozvoljava pregrijavanje dok u zimskom zadržava toplotu. Osim odgovarajuće termoizolacije potrebno je voditi računa o adekvatnoj veličini otvora vodeći računa o mikroklimatskim uslovima ovog podneblja.

Energetske potrebe u ovom području mogu se podmiriti iz nekonvencijalnih primarnih izvora, kao što su energija vode i energija direktnog sunčevog zračenja. Treba težiti da se primjenjuju one energetske transformacije gdje nema izgaranja ni proizvodnje ugljendioksida.

PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA

Obavezno je poštovanje svih zakonskih propisa, pravilnika, standarda i normativa i predviđenih za aseizmičko projektovanje i građenje objekata. Aktivnosti od interesa za odbranu sprovoditi na osnovu Zakona o odbrani ("Službeni list RCG" 47/2007) i podzakonskih akata koja prizlaze iz ovog zakona.

SMJERNICE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH I DRUGIH NEPOGODA

U cilju zaštite, otkrivanja i sprječavanja opasnosti od prirodnih nepogoda, požara, tehničkotehnoških nesreća, hemijskih, bioloških, nuklearnih i radioloških kontaminacija, posljedica ratnog razaranja i terorizma, epidemija, epizootija, epifitotija i drugih nesreća, kao i spašavanja građana i materijalnih dobara ugroženih njihovim djelovanjem postupati u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Službeni list RCG" 13/2007) i podzakonskim aktima koja proizlaze iz ovog zakona.

SMJERNICE ZA ZAŠTITU OD POŽARA

Fizička struktura ima jasno određene cjeline sa slobodnim međuprostorima i prostorima radnih manipulacija i zelenila, što obezbjeđuje osnovni nivo zaštite od prenošenju požara u kompleksu. Sve lokacije imaju dobre saobraćajne prilaze, kao i prilaz svakom pojedinačnom objektu što obezbjeđuje laku intervenciju u slučaju požara i njegovu lokalizaciju. Projektom infrastrukture i nivoom tehničke opremljenosti prostora (PP uređaji) upotpuniće se sistem i mjere protivopžarne zaštite.

USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Zaštita životne sredine u Podgorici zauzima značajno mjesto u planiranju gradskih prostornih cjelina.

Mjere zaštite odnose se na: zemljište, vodu, vazduh, floru, faunu, ekosistem i posebno zaštitne objekte prirode.

Zaštita zemlje

Određiti lokaciju za organizovano odlaganje komunalnog otpada u okviru svakog kompleksa ili urbanističke parcele

Određiti posebno mjesto za propisani način eventualnog odlaganja tečnog otpada.

Zaštita voda

dokumenta, kriterijumima namjene površina, elementima urbanističke regulacije i jedinstvenim grafičkim simbolima, Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine (Sl.list CG br.24/10 i 33/14) kao i Pravilnikom o načinu obračuna površine i zapremine objekata (Sl. list CG br. 47/13) i Crnogorskim standardom MEST EN 15221-6.

Sastavni dio urbanističko tehničkih uslova su i izvodi iz grafičkih priloga Plana.

USLOVI PARCELACIJE, REGULACIJE, NIVELACIJE I MAKSIMALNI KAPACITETI

Postojeći objekat Osnovne škole zadržava se u postojećem horizontalnom i vertikalnom gabaritu sa mogućnošću rekonstrukcije u postojećim gabaritima, adaptacije i tekućeg održavanja.

- Zadržava se postojeća površina pod objektom.
- Zadržava se postojeća BGP objekta.
- Zadržava se postojeća spratnost objekta.
- Zadržava se postojeća namjena objekta.

Tekstualnim dijelom plana, preciznije u tabeli postojećih i planiranih kapaciteta, se navodi da je planirana maksimalna površina prizemlja objekta 2310,65 m², što odgovara tekstem datoj postojećoj ostvorenoj površini prizemlja objekta. Planirana spratnost objekta je P+1, što takođe odgovara spratnosti postojećeg izvedenog objekta.

Na osnovu prethodnog se zaključuje da listom nepokretnosti nijesu zavedeni trenutni kapaciteti ovog objekta.

U tabeli planiranih urbanističkih parametara ovih UTU-a prikazani su maksimalni mogući kapaciteti dati ovim planskim dokumentom.

OBLIKOVANJE I MATERIJALIZACIJA

Rješavanjem zahtjeva korisnika za gradnjom novih ili intervencijama na postojećim objektima, uz striktnu kontrolu tehničke dokumentacije i realizacije, doprinijeće se unapređenju arhitektonskih i likovnih vrijednosti samih objekata, a samim tim i ukupne slike naselja i grada.

Arhitektonske volumene objekata potrebno je pažljivo projektovati sa ciljem dobijanja homogene slike naselja i grada.

Visine objekata su date na grafičkim priložima kao spratnost objekata uz pretpostavljen disciplinovan odnos korisnika, naročito kod novoplanirane gradnje, vodeći računa o susjednim objektima i opštoj slici naselja i grada.

Fasade objekata kao i krovne pokrivače predvidjeti od kvalitetnog i trajnog materijala i kvalitetno ugraditi.

Enterijeri moraju biti u odgovarajućem odnosu sa objektom u kome se nalaze.

Urbana oprema mora biti projektovana, birana i koordinirana u okviru pretežne namjene datog prostora.

Ozelenjavanje vršiti autohtonim vrstama u skladu sa preporukama u prilogu pejzažne arhitekture. Postojeće zelenilo maksimalno sačuvati i oplemeniti.

Rasvjetu prostora kolskih i pješačkih komunikacija treba izvesti pažljivo odabranim rasvjetnim tijelima, sa dovoljnim osvjetljajem za potrebe normalne funkcije prostora.

Svi priključci telefonske i električne mreže će se raditi podzemno.

Podzemnu izdan potrebno je štiti u duhu pozitivnih važećih zakonskih propisa. Podzemne garaže prije ispusta svojih otpadnih voda u gradski kanalizacioni sistem, treba da vrše predtretman svojih otpadnih voda do tog stepena da ne predstavljaju smetnju rada uređaja za prečišćavanje gradskih otpadnih voda.

Zaštita vazduha

Pri izgradnji novih objekata dosljedno sprovoditi Zakon o zaštiti vazduha, naročito odredbe o graničnim vrijednostima zagađenosti vazduha.

Zaštita flore i faune

Zaštita flore i faune može se uspješno vršiti samo u okviru zaštite jedinstvenih ekosistema i zaštite prirode uopšte. Zato je racionalno gazdovanje prirodnim bogastvima, očuvanje ravnoteže u biotopima, spriječavanje zagađivanja, izdvajanje najznačajnijih objekata prirode i stavljanje istih pod zaštitu jedini pravi put za zaštitu flore i faune jednog područja. Predlozi i mjere za zaštitu pojedinih elemenata životne sredine obezbjediti zakonskim mjerama i propisima.

- Podgorički region je područje sa relativno neprijatnim klimatskim uslovima (visoke temperature, vlažnost vazduha, vjetrovi, padavine).
- Kontakt zone bogate su vegetacijom koja je značajan činilac zdravih uslova životne sredine.
- Otvorenost Podgorice prema jugu sve do mora (preko Skadarskog jezera i rijeke Bojane izložena je uticajima blage mediteranske klime i povremenim vjetrovima u ljetnjem periodu).
- Izloženi problemi zaštite životne sredine na obrađivanom prostoru rješavani su u procesu funkcionalno-prostorne i programske postavke i daju dobre uslove za stvaranje zdravih uslova u funkcionisanju zone.
- Kod planiranja infrastrukture prihvaćeno je rješenje koje obezbjeđuje funkcionalnost pojedinih cjelina. To se odnosi na obezbjeđenje vode, napajanje energijom, rješavanje atmosferske i fekalne kanalizacije i drugo.

USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE

Koncepcija ozelenjavanja planskog područja usmjerena je na povećanje kvaliteta zelenih površina, rekonstrukciju postojećih i povezivanje svih zelenih površina u sistem, preko linijskog zelenila i na drugi način.

Planska opredjeljenja koja se odnose na dio faze pejzažne arhitekture su sledeća:

- **maksimalno očuvanje i uklapanje postojećeg vitalnog i funkcionalnog zelenila u nova urbanistička rješenja, izradom studije valorizacije postojećeg zelenila metodom pejzažne taksacije.**
- obezbijediti što više zelenih površina u skladu sa traženim normativima u skladu sa kategorijom i rangom planiranog turističkog kompleksa.
- uspostavljanje optimalnog odnosa između izgrađenih i slobodnih zelenih površina;
- povezivanje planiranih zelenih površina u jedinstven sistem sa posebnim odnosom prema neposrednom okruženju
- usklađivanje kompozicionog rješenja zelenila sa namjenom (kategorijom) zelenih površina
- potrebu korištenja biljnih vrsta otpornih na postojeće uslove sredine i usklađene sa kompozicionim i funkcionalnim zahtjevima.

Grafičkim prilogom »Pejzažna arhitektura«, prikazan je planirani vid ozelenjavanja urb. parcele, odnosno, isto je predodređeno namjenom budućeg objekta na parceli.

Zelenilo objekata prosvete

Osnovne funkcije **zelenila oko škola** izražene su potrebom da se učenicima obezbijedi potreban mir za usvajanje novih znanja, najprije kroz stvaranje uslova za tiši radni okvir, a zatim kroz poboljšanje mikroklimatskih uslova u školi i njenoj neposrednoj okolini. Često su ovakve zelene površine, osim predhodno pomenutih funkcija osmišljene tako da koliko je moguće pomognu usvajanju znanja iz botanike i srodnih nauka.

Po normativima veličina školskog dvorišta treba da bude 25-35 m² po učeniku, uzevši u obzir samo jednu smjenu. U gustom tkivu blokovske izgradnje površina po učeniku može da bude 10-15 m² a nikako manje od 6 m². U tom slučaju se nastava fizičkog obrazovanja u najbližem sportskom centru.

Školsko dvorište je najfrekventniji dio kompleksa. Koristi se pri dolasku u školu, kao i za vrijeme pauza između časova. Poželjno ga je locirati uz glavni prilaz školi, vodeći računa o potrebnoj izolaciji od ulice, potrebno je omogućiti direktnu vezu sa izlazima iz hola i hodnika.

Obzirom na različit uzrast, pri optimalnim uslovima, poželjno je dvorište podijeliti na više manjih platoa pomoću raznovrsnih vrtno-arhitektonskih elemenata: niskih zidića za sjedenje, klupa, stepenica, živih ograda, nadstrešnice, pergole za ljetnje učionice i sl. Kao dopunu nastavi iz biologije formirati školski vrt.

- Neophodno je da **40%** od ukupne površine kompleksa bude ozelenjeno.
- Izrada studije valorizacije postojećeg zelenila metodom pejzažne taksacije.
- Po nekim normativima predviđa se 4,0 m² po učeniku sa pogodno odabranim zastorom. Na pojedinim mjestima poželjno je ukidanje zastora i ostavljanje prostora za sadnju visokog listopadnog drveća šire krošnje za zasjenu od sunca i zaštitu od vjetrova.
- Otvorene površine za fizičko vaspitanje predstavljaju neophodnu dopunu fiskulturne sale u toplijim mjesecima. Potrebno ih je izolovati pogodnim zelenilom od okolnih ulica i školskih prozora.
- Ekonomsko dvorište se obično sastoji od ekonomskog prilaza sa manjim i većim proširenjem. Ovaj dio treba izolovati od ostalih površina gustom sadnjom.
- Zelene površine najčešće se postavljaju obodno, gdje će imati funkciju izolacije samog kompleksa od okolnih saobraćajnica i susjeda. Ovaj tampon treba da bude dovoljno širok i gust, sastavljen od četinarskog i listopadnog drveća i šiblja.
- Na postojećim zelenim površinama su predviđeni: sanitarna sječa stabala, nova sadnja, rekonstrukcija vrtno-arhitektonskih elemenata, rekonstrukcija staza, podizanje novih vrtno-arhitektonskih elemenata, podizanje fontana, rekonstrukcija i popravka raznih objekata, dječijih i sportskih igrališta. Zelene površine treba opremiti standardnom infrastrukturom i sistemom za navodnjavanje.

Uređenje i rekonstrukcija ovih površina uključuje obaveznu izradu projekta pejzažne arhitekture kao i studiju valorizacije postojećeg zelenila metodom pejzažne taksacije, a u slučaju veoma vrijednih zelenih površina i pojedinačnih stabala, i elaborata zaštite zelenila.

Smjernice za projektovanje zelenih površina i izdavanje UTU uslova

- Stepenn ozelenjenosti je minimum **40 %** u okviru ove namjene na nivou urbanističke parcele
- Izrada studiju valorizacije postojećeg zelenila metodom pejzažne taksacije.

- Veliku važnost na ovakvim površinama ima dobro odabrani sadni materijal. Osim autohtonog sadnog materijala, biraju se vrste koje mogu da podnesu penjanje, lomljenje i savijanje, a izbjegavaju se sve biljke sa izraštajima koji mogu da povrijede (trnovi, oštre grane, plodovi) i one vrste koje imaju otrovne djelove.
- minimalna visina sadnog materijala kada je u pitanju drveće je 2.5-3m i obim stabla na visini 1m min. 10-15m.
- Usled velikog opterećenja i izloženosti zelenila oštećivanju, ove zelene površine zahtijevaju intezivno održavanje.

Takođe, za sve urbanističke parcele, koje naliježu na saobraćajnicu uz koju je planiran otvoreni parking prostor, i koje u okviru svoje slobodne površine imaju otvoreni uređeni parking, neophodno je voditi računa o linijskom zasjenjavanju parking mjesta. Ovi drvoredi utiču na poboljšanje higijensko-sanitarnih uslova, mikroklimatskih karakteristika i estetskih vrijednosti. Primarni cilj drvoreda je zaštita od zagađenja, zatim formiranje hladovine, ali i povezivanje zelenila svih kategorija u jedinstven sistem. Prilikom sadnje drvoreda, pridržavati se sljedećih smjernica:

- rastojanje između sadnica u drvoredu je 5-10m
- minimalna visina sadnog materijala kada je u pitanju drveće je 2.5-3m i obim stabla na visini 1m min. 10-15m.
- Krune susjednih stabala u drvoredima mogu da se dodiruju (što nije baš najpovoljnije), ali ne smiju da se preklapaju.
- Dovoljno velikim razmakom među stablima obezbjeđuje se, sem dobrih vizuelnih osobina, i dobro provjetranje ulice u vertikalnom smislu.
- Najbolji način sadnje drvoreda je u okviru uzanih zelenih pojaseva duž saobraćajnica koji su širine 1.5m i više.
- U dijelu gdje zeleni pojas nije planiran sadnja se može obaviti i u rupama duž trotoara, naravno obratiti pažnju na podzemne instalacije.
- Sadnja linearnog zelenila moguće je predvidjeti i obodom urbanističkih parcela.
- U užim ulicama se formira drvored samo na sunčanoj strani, ili obostrano ali sa niskim drvorednim sadnicama.
- Prilikom formiranja drvoreda na parkinzima trebalo bi osigurati na dva parking mjesta po jedno drvo a kod podužnog parkiranja na jedno parking mjesto po jedno drvo, naime, ovo rastojanje zavisi i od vrste drveća, odnosno optimalne širine krošnje;
- Zbog povoljne orijentacije terena sa južne i jugozapadne strane, a radi što većeg iskorišćenja prirodnih izvora energije (u ovom slučaju sunčeve) nadkrivanje parking mjesta moguće je izvesti korištenjem kolektora za prikupljanje sunčeve energije.
- Ukoliko se drveće sadi u okviru trotoara treba isključiti vrste drveća sa razvijenim površinskim korijenom, kako bi se izbjeglo deformisanje trotoara. Razvoju korijena u dubinu doprinosi i redovno okopavanje zemlje oko stabla.
- U zavisnosti od položaja građevinske linije u odnosu na regulacionu birati vrste drveća koje formiraju veću ili manju širinu krošnje.
- Zbog zbijenosti zemljišta ispod popločanih površina u svijetu je česta praksa ugradnje potpore ispod ulica i staza okolo stabala kako bi se prečilo sabijanje zemljišta i omogućio neometano razvijanje korenovog sistema (tipa silva cells itd.)

Pored autohtonih biljnih vrsta, prilikom izbora biljnog materijala mogu se koristiti i introdukovane vrste, koje su pored svoje dekorativnosti na ovom području pokazale dobre rezultate.

a/Autohtona vegetacija

Quercus ilex, Fraxinus ornus, Laurus nobilis, Olea eurpaea Ostrya carpinifolia, , Quercus

pubescens, Paliurus aculeatus, Ceratonia siliqua, Carpinus orientalis, Acer campestre, Acer monspessulanum, Nerium oleander, Ulmus carpiniifolia, Celtis australis, Tamarix africana, Arbutus unedo, Crategus monogyna, Spartium junceum, Juniperus oxycedrus, Juniperus phoenicea, Petteria ramentacea, Colutea arborescens, Mirtus communis, Rosa sempervirens, Rosa canina, i td.

b/Alohtona vegetacija

Pinus pinea, Pinus maritima, Pinus halepensis, Cupressus sempervirens, Cedrus deodara, Magnolia sp., Cercis siliquastrum, Lagerstroemia indica, Melia azedarach, Feijoa selloviana, Ligustrum japonica, Aucuba arborescens, Cinnamomum camphora, Eucaliptus sp., Pistacis lentiscus, Chamaerops exelsa, Chamaerops humilis, Phoenix canariensis, Washingtonia filifera, Bougainvillea spectabilis, Camelia sp., Hibiscus syriacus, Buxus sempervirens, Pittosporum tobira, Wisteria sinensis, Viburnum tinus, Tecoma radicans, Agava americana, Cycas revoluta, Cordylina sp., Yucca sp., Hydrangea hortensis itd.

USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE

Ukoliko se prilikom izvođenja građevinskih i zemljanih radova bilo koje vrste na području zahvata naiđe na nalazište ili nalaze arheološkog značenja, prema članu 87 i članu 88. Zakona o zaštiti kulturnih dobara (Sl. List RCG, br. 49/10, 40/11) pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je prekinuti radove i o nalazu bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo kulture i Upravu za zaštitu kulturnih dobara radi utvrđivanja daljeg postupka.

MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA

Planskim dokumentom se navodi, u poglavlju koje razmatra faze realizacije, da pojedinačni investitori mogu, saglasno uslovima i u zavisnosti od mogućnosti, da se ponašaju po pravilima ovoga Plana.

Za objekat na UP 12 data je mogućnost rekonstrukcije u postojećim gabaritima, adaptacije i tekućeg održavanja.

Ukoliko se Investitor odluči za faznu realizaciju po konstruktivnim i funkcionalnim cjelinama, što znači da svaka faza mora predstavljati arhitektonsku cjelinu, obavezna je izrada Idejnog rješenja za objekat u cjelini u kome će biti jasno naznačene faze realizacije.

USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM

- Kretanje lica sa smanjenom pokretljivošću omogućiti projektovanjem oborenih ivičnjaka na mjestu pješačkih prelaza, kao i povezivanjem rampom denivelisanih prostora, obezbjeđenjem dovoljne širine, bezbjednih nagiba i odgovarajućom obradom površina, a sve u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore“, br.48/13 i 44/15).
- Kroz objekte u kojima je omogućen rad licima sa smanjenom pokretljivošću neophodno je obezbjeđiti nesmetano kretanje kolica, pristup u odgovarajuće dimenzionisane liftove i sanitarne prostorije.
- Rampa za savladavanje visinske razlike do 120cm, u unutrašnjem ili spoljašnjem prostoru može imati dopušteni nagib do 1:20(5%), a izuzetno, za visinsku razliku do 76cm, dopušteni nagib smije biti do 1:12(8,3%).